

KAM ZMIZEL ÚTOČNÍK? Ještě než byl mrtvý, jako by se po něm zem slehla!

- CZ24 News | 29. prosince 2023

ČESKO: Středočeská policie podle dostupných informací uvědomila několik hodin před tragédií pražské kolegy o tom, že se podezřelý muž, student může chystat spáchat sebevraždu a mohl by mířit do hlavní budovy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na náměstí Jana Palacha. Mělo také zaznít, že může být ozbrojený a nebezpečný, což se později ukázalo jako klíčové sdělení.

Běžný postup, který ovlivnil zásah na fakultě. Za vyslání hlídek odpovídá operační středisko

Týden po masakru na filozofické fakultě v Praze veřejnost stále diskutuje o správnosti policejního postupu při zásahu proti střelci, který se rozhodl během několika minut ukončit 14 lidských životů. Policie zasáhla rychle, bohužel ale stačilo málo k tomu, aby byla ve správný čas na správném místě. Postup policie i organizaci zásahu teď prověří Generální inspekce bezpečnostních sborů a vnitřní kontrola z policejního prezidia.

Diskutovaným policejním postupem při zásahu na filozofické fakultě se v současné době zabývá jak Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS), což je obvyklý postup, pokud dojde ke zranění nebo smrti civilistů, tak Úřad vnitřní kontroly Policejního prezidia ČR, který se do prověřování postupu policistů pouští jen ve výjimečných případech.

Prověřit mají zejména to, zda samotný zásah proběhl bez zbytečného prodlení, jestli policisté postupovali v souladu se služebními předpisy, nebo také, jakým způsobem policisté získávali a vyhodnocovali informace. Generální inspekce bezpečnostních sborů by mohla prověřovat nejen postup jednotlivých policistů, ale také vyhodnotit nastavení standardů v rámci policie, například v oblasti běžných postupů při výměně informací ke konkrétním případům. Podle kritiků mohla policie tragické události předejít, pokud by byla její činnost lépe koordinována.

Středočeská policie podle dostupných informací uvědomila několik hodin před tragédií pražské kolegy o tom, že se podezřelý muž, student může chystat spáchat sebevraždu a mohl by mířit do hlavní budovy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na náměstí Jana Palacha. Mělo také zaznít, že může být ozbrojený a nebezpečný, což se později ukázalo jako klíčové sdělení.

Tuto poměrně přesnou informaci vyslala policejní hlídka ze Středočeského kraje ve chvíli, kdy bylo v Hostouni na Kladensku nalezeno mrtvé tělo muže, který byl otcem podezřelého. K tomu mělo dojít ve 12:47, tedy více než dvě hodiny předtím, než se na fakultě začalo střílet. Informace putovala jako obvykle přes operační středisko středočeské policie ke kolegům operátorům do Prahy a ti na fakultu poslali hlídku.

Policisté ale z budovy brzy nato odešli a vyrazili evakuovat druhý objekt fakulty v Celetné ulici. Zjistili totiž, že by tam měl mít podezřelý podle školního rozvrhu od 14:00 přednášku. Ukázalo se však, že marně. Student, který se o chvíli později hrůzné masové vraždy dopustil, totiž byl tou dobou už na cestě právě do hlavní budovy na Palachově náměstí, kterou nedlouho před jeho příchodem policejní hlídka opustila.

Operační středisko musí vyhodnotit situaci

Každé krajské ředitelství policie má své operační středisko a to pokrývá území celého kraje. V případě, že mezi sebou komunikují policisté z jednotlivých krajů, informace si předávají přes operační střediska. O tom, jak bude s přijatou informací naloženo a zda bude na místo vyslána hlídka, popřípadě v jakém počtu, rozhodují autonomně podle předpisů pracovníci operačního střediska. Ti musí situaci vyhodnotit a případně také uvědomit vedoucího služebního funkcionáře. Operační střediska jsou také napojena na integrovaný záchranný systém (IZS).

Jde o naprosto běžný postup, který zřejmě platil i v případě událostí předcházejících střelbě na filozofické fakultě, jež se odehrála minulý čtvrtek 21. prosince krátce před třetí hodinou a zapsala se do historie jako první střelba na českých školách.

Kritici z řad expertů i studentů fakulty ale upozorňují, že pražská policie měla být v době, kdy už skoro týden pátrala po dvojnásobném vrahovi z Klánovického lesa, což je čin stejně tak bezprecedentní, daleko lépe připravena na to, že by se vrah mohl pokusit zabít znovu. Na rozdíl od evakuace budovy v Celetné navíc nerozhodlo velení policie o žádných preventivních opatřeních v hlavním budově. A to i přesto, že původní hlášení od kolegů ze středních Čech se týkalo právě sídla fakulty, kde sídlila také domovská katedra útočníka.

Úkol pro GIBS

„Ta opatření pak mohla být daleko razantnější. Ted' je to úkol pro GIBS, zjistit, jestli to vedení policie vyhodnotilo správně,“ řekl pro Echo24 bývalý policista. V době, kdy už prověřovali mrtvého v Hostouni, podle něj policisté věděli, že má zbrojní průkaz a je majitelem sedmi legálně držенých zbraní. Z toho mohli odvodit, že by mohl představovat riziko.

V případě, že GIBS shledá nějaká pochybení, je to podle něj na zvážení politické odpovědnosti ministra vnitra nebo policejního prezidenta. **„Celá policie měla být koordinována přes operační středisko a policejní prezidium a všechno mělo být vzhůru nohama,“** komentoval bývalý policista.

Rychlý příjezd zásahovky

Policii se podařilo po zhruba 20 minutách od propuknutí střelby v budově filozofické fakulty na náměstí Jana Palacha útočníka eliminovat. Mimo jiné i díky rychlému příjezdu jednoho z týmů pražské zásahové jednotky, který operuje nepřetržitě v pohotovosti v ulicích hlavního města. Pokud by na místo nedorazila zásahová jednotka včas, celé drama mohlo trvat ještě o něco déle. A útočník, jenž v bezvýchodné situaci patrně nakonec spáchal na balkóně fakulty sebevraždu, mohl mít na svém kontě ještě více mrtvých. Aktuálně je podle policie podezřelý z vraždy celkem 17 lidí, včetně dvouměsíční holčičky a jejího 32letého otce v Klánovicích, vlastního otce a 14 studentů a pedagogů filozofické fakulty.

Policie chce zabíjení na univerzitě zmapovat do poloviny ledna

Policie až na výjimky zatím nesděljuje podrobnosti k průběhu vyšetřování tragédie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a v Klánovickém lese. Vyhodnocení případu má podle mluvčího pražské policie Jana Daňka proběhnout v druhém týdnu v lednu. **„Ačkoliv bude celý případ vzhledem ke smrti podezřelého s největší pravděpodobností odložen, musíme my, stejně jako veřejnost, znát veškeré odpovědi na relevantní otázky,“** uvedl pro Echo24 Daněk.

Policejní mluvčí neodpověděl na dotazy redaktora Echo24 o policejním zásahu na filozofické fakultě s tím, že policie v tuto chvíli zná odpovědi pouze na následující otázky: proč byla evakuována budova v Celetné a ne na náměstí Jana Palacha, jaký byl systém vyhledávání podezřelého po Klánovicích, zda mohla policie vědět dřív, že se jedná o vraha z Klánovic, jak je možné, že psychiatrický pacient získal zbrojní průkaz, nebo jak je možné, že měl tolik zbraní.

K evakuaci budovy filozofické fakulty v Celetné došlo podle Daňka na základě informací poskytnutých ze strany studijního oddělení, **“které hovořily o tom, že student do budovy na nám. Jana Palacha vůbec nedochází a veškeré své studijní aktivity vykonává v budově v Celetné ulici, kde mu má ve 14 hodin začínat přednáška”**.

“Žádné informace, které jsme měli v té době k dispozici, tedy nehovořily o jakémkoliv jeho vztahu k budově FF UK na náměstí Jana Palacha,” uvedl Daněk pro Echo24.

Při vyšetřování dvojnásobné vraždy v Klánovickém lese podle Daňka policie určila tři základní vyšetřovací fáze: vztahová, motiv se vztahem k místu a motiv bez vazby na poškozeného i místo (osoba s duševní poruchou nebo osoba pod vlivem omamných a psychotropních látek).

“Zároveň jsme na základě zajištěných balistických stop prověřovali všechny držitele zbraní stejného typu, se kterou vrah střílel v Klánovicích,” uvedl Daněk. Takových zbraní je podle něj v České republice registrováno 38 tisíc a policii se postupně podařilo tento okruh zúžit na 4 tisíce.

Odpověď má policie i na otázku získání zbrojního průkazu člověkem s psychickými problémy. Zbrojní průkaz byl podle Daňka pachateli vydán na základě splnění všech zákonem stanovených podmínek. **“Tedy byl dle posuzujícího lékaře zdravotně způsobilý a splnil i další nezbytné podmínky, jako je bezúhonnost a odborná způsobilost spočívající ve vykonání odborné zkoušky před zkušebním komisařem,”** uvedl policejní mluvčí.

Podle něj pak není neobvyklé, že legální držitel zbraní jich vlastní více. **“V centrálním registru zbraní je registrováno více než 300 tisíc držitelů zbrojních průkazů, kteří vlastní jeden milion zbraní,”** uvedl Daněk.

Ostatní záležitosti, které policejní mluvčí neokomentoval, jsou předmětem dalšího vyšetřování. Včetně účtu na síti Telegram, který měl údajně patřit pachateli střelby na filozofické fakultě. Na základě balistické expertizy policisté zjistili, že je i hledaným vrahem z Klánovického lesa.

V souvislosti s tím policie ve středu oznámila, že v domě v Hostouni na Kladensku, kde střelec z filozofické fakulty žil, našla dopis, ve kterém se pachatel přiznává k vraždě 32letého muže a kojence v Klánovickém lese. Mluvčí pražské policie Jan Daněk ve středu odmítl redakci Echo24 sdělit podrobnosti o obsahu dopisu vzhledem k probíhajícímu vyšetřování celého případu.

V současné době tak podle Daňka probíhají standardní úkony trestního řízení, včetně vyhodnocování veškerých zajištěných stop. **“Ačkoliv bude celý případ vzhledem ke smrti podezřelého s největší pravděpodobností odložen, musíme my, stejně jako veřejnost, znát veškeré odpovědi na relevantní otázky,”** dodal mluvčí.

Střelec z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy spáchal sebevraždu na balkóně fakulty poté, co na místě zabil třináct lidí, čtrnáctá oběť pak zemřela později v nemocnici, dalších 25 lidí zranil. Již ve čtvrtek večer, kdy k tragické střelbě na univerzitě došlo, přišla policie s informacemi, že před tímto činem pachatel zastřelil doma i svého otce v obci Hostouň a že policie pracuje s verzí, že střelec má na svědomí i muže a kojence z Klánovického lesa.

Svědectví studentů z filozofické fakulty: „Policie si byla vědoma nebezpečí“

Brutální řádění masového vraha na filozofické fakultě v Praze nevyvolává otázky pouze v široké společnosti, ale také přímo na akademické půdě. Deník Echo24 získal přímé svědectví z řad studentů, kteří zažili tragickou událost na vlastní kůži a tvrdí, že zásah policejního útvaru mohl být lépe koordinovaný. Student historie Jakub Magaram, který se nacházel během útoku v budově, byl jedním z prvních, kteří postup policie kritizovali a jeho příspěvky na sociálních sítích vyvolaly bouřlivé reakce a také kritiku.

„Chtěl jsem otevřít kritickou diskusi ohledně zásahu policie a informování ze strany vedení fakulty,“ řekl Magaram redakci. Jiný pohled má naopak studentka FF UK Sofia Katela.

„Pořád cítím hořkost a smutek, strach mám taky, ale dokázala jsem pod tím vším najít naději a odhodlání. Vedení školy odvádí dobrou práci,“ uvedla studentka pro Echo24.

Student katedry historie Jakub Magaram, který se během útoku nacházel ve 3. patře filozofické fakulty, byl jedním z prvních, kteří zveřejnili pochybnosti o práci policie. Magaramův příspěvek na sociální síti X, kde píše o průběhu útoku, sklidil rozsáhlou kritiku a vidělo ho přes 192 tisíc uživatelů platformy.

Student prohlásil, že je vděčný policistům a záchranářům, ale zároveň má několik kritických poznámek k velení zásahu, které si žádají vysvětlení. **„Během pouhých několika minut se dostali až do třetího patra, ve kterém jsem se nacházeli, a zřejmě zabránili mnohem rozsáhlejším následkům,“** chválí Magaram zásah. Dodal, že před útokem, během evakuace budovy v Celetné ulici, ani během brutálního útoku v hlavní budově neobdržel žádnou zprávu či upozornění od fakulty.

„Policie měla nebo spíš mohla mít k dispozici údaje o jménu podezřelého, počtu registrovaných zbraní, vraždě otce a mohlo ji nejspíše napadnout si jméno porovnat s podezřelými z Klánovic. Vraždy v Klánovicích se staly pouze 6 dní předtím a prý zbývalo jen několik dní, než by pachatele kriminálka dopadla,“ napsal Magaram na sociální síti X a dodal, že i tak policie tvrdí, že neměla indicie, že by vrah chtěl někomu ublížit.

Během útoku jsem se nacházel ve 3. patře hlavní budovy Filozofické fakulty, od střelby mě dělilo jedno patro. Jsem vděčný zasahujícím policistům a záchranné službě, ale mám několik kritických poznámek k velení zásahu, které si žádají vysvětlení.

Policie měla nebo spíš mohla mít...

— Jakub (@flyingjakub) [December 23, 2023](#)

Magaram kritizuje velení policie a vedení fakulty a dožaduje se toho, aby se prošetřil jejich postup. **„Celý zásah v Celetné ulici svědčil spíš o tom, že si policie nějakého nebezpečí vědoma byla. Na místě byli ozbrojenci se samopaly a štíty, navíc tam naběhla zvláštní jednotka - celá v černém a ozbrojená. Kolem 15 policistů se zbraněmi bylo v civilu (zřejmě kriminalisté). Zásah tedy nasvědčoval tomu, že jde o osobu nebezpečnou, studenty ale neinformovala ani policie ani vedení fakulty,“** doplnil Magaram s tím, že chtěl otevřít i kritickou diskusi ohledně zásahu policie a informování ze strany vedení fakulty.

Podle studenta je zcela nepochopitelné, že v hlavní budově FF UK nebyl nikdo a policie všechno „vsadila“ na budovu v Celetné ulici. **„Přitom Ústav světových dějin sídlí právě v hlavní budově a reálně víc než 90 procent všech přednášek během svého studia musel mít právě tam. Hlavní budovu tedy znal ze všech univerzitních budov nejlépe a policii mělo, nebo spíš mohlo napadnout zaměřit se i na ni,“** napsal.

Magaram řekl, že nechce na nikoho házet špínu. **„Chtěl bych jen, aby se prošetřilo, co se skutečně 21. prosince odehrálo, obětí je přece strašně moc,“** řekl deníku Echo24 s tím, že o policejním zásahu v Celetné ulici věděl, jelikož kolem 14. hodiny policisté nepouštěli studenty do budovy a v oblasti se nacházelo velké množství příslušníků policie.

„Ve 14:24 mi přišla zpráva, že si policisté berou štíty a samopaly a na místo přijela (nejspíš) zásahovka. Osobně jsem před 14. hodinou potkal tři policisty ve fakultní knihovně na hlavní budově, nepřikládal jsem tomu ale důležitost,“ vysvětluje Magaram s tím, že od 14:10 byl na přednášce Lubomíra Zaorálka v budově na náměstí Jana Palacha. „V určitou chvíli byl z chodby slyšet hluk a křiky. Někdo ze sálu vyšel a vrátil se s tím, že tam jsou lidé se zbraněmi. Chtěli jsme se zamknout, ale nevěděli jsme jak. Stoly a židle jsou v této místnosti napevno přidělané k podlaze, takže jsme se nemohli ani nijak zabarikádovat.“

Přednášející Zaorálek následně vyšel na chodbu a zjistil, že se jedná o policii a v 15:06 opustili sál ve třetím patře. Magaram potvrdil, že třída nejdříve o probíhajícím útoku nevěděla a nikdo je o tom neinformoval. **„O střelbě v patře nad námi jsem nevěděl. Výstřely jsem zaslechl až po opuštění budovy,“** řekl student deníku Echo24.

Informování o policejním zásahu kritizoval také bývalý ministr kultury a místopředseda Sociální demokracie Lubomír Zaorálek s tím, že studenti mají řadu oprávněných otázek, na které nedostávají odpovědi. **„Ministr vnitra Vít Rakušan už v den tragédie chválil práci policie a vše ostatní odsuzoval jako dezinformace. Podobně to měl premiér ve všech vystoupeních, kde se řídí heslem: hlavně nepřipustit chybu,“** řekl Zaorálek deníku Echo24 s tím, že i prezident má strach ze zneužití události k šíření dezinformací.

Zaorálek dodal, že se nediví studentům, kteří ztrácí důvěru v představitele státní moci, které „zdá se příliš nezajímá jestli šlo masakru zabránit.“ Politik, který během útoku vedl výuku v třetím patře filozofické fakulty, se domnívá, že by se měla zřídit vyšetřovací komise s možností ptát se na kritické otázky. **„Nechci aby poslední slovo měl edukující ministr vnitra,“** řekl. **„Musíme zkoumat, co se přesně stalo, veřejnost má právo na informace a my se z nich musíme poučit.“**

Trochu jiný pohled na tragickou událost na pražské univerzitě nabízí studentka katedry Řeckých a latinských studií FF UK Sofia Katela. Studentka, která odešla z fakulty krátce před útokem, se domnívá, že média o události nereferovala zrovna nejlépe. **„Osobně si myslím, že některá to dokonce pojala dost bulvárně. Vláda a policie naopak odvedly dobrou práci, tam nemohu nic vytknout,“** řekla deníku Echo24.

Po útoku byli všichni studenti v šoku, pokračuje. „Doslova nás to ochromilo, mísil se v nás strach, beznaděj a hluboký žal. Nemohu mluvit za ostatní, ale po svátcích se svými pocity umím lépe pracovat,“ uvedla Katela a dodala: **„Pořád cítím hořkost a smutek, strach mám taky, ale dokázala jsem pod tím vším najít naději a odhodlání.“**

Podle Kately filozofická fakulta své studenty o všem detailně a podrobně informuje. **„Ať už se jedná o vyzvednutí osobních věcí které byly zanechány v budově, či s nabídkou psychologické pomoci. Vedení školy odvádí dobrou práci a jsem na svou fakultu (její vedení a studenty) velmi pyšná,“** sdělila studentka redakci Echa.

Za studenty a zaměstnance Univerzity Karlovy se postavila také Česká konference rektorů s tím, že bude jednat s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Mikulášem Bekem (STAN) o nalezení efektivních systémových opatření a minimalizaci bezpečnostních rizik. V souvislosti s tragickou událostí nyní řeší policie přes 60 dalších případů, které se týkají například schvalování činu na sociálních sítích. U 30 případů zná totožnost lidí.

Kam se poděl útočník? (komentář Martina Weisse)

Po frenetickém rauši, kdy některá média publikovala záběry šíleného střelce z filozofické fakulty, ještě než byl mrtvý, jako by se po něm zem slehla. Má to tak být?

Jako by se média zastyděla a rozhodla se napravit si reputaci. Nejdřív podlehla svému přirozenému instinktu být první, mít co nejvíc informací co nejdřív. Ještě když byl na střeše. Pak ale nastoupilo něco, co se podobá aktuálnímu doporučení z USA. Tam má novinářina mohutný akademický aparát nesrovnatelný s naším, připravený rozdávat „nejlepší praxi“, a bohužel taky nejvíc zkušeností se zpravodajským pokrýváním šílených střelců. To aktuální doporučení zní: Mlčte o útočnickovi. Nedopřávejte mu publicitu, po které toužil, a která může vést labilní jedince k napodobování. Zaměřte pozornost na ty, kteří přišli o život. Jejich příběhy vyprávějte, ti si zaslouží, aby byli v našich myšlenkách.

To doporučení může rezonovat o to víc, že se jím v éře sociálních médií mohou cítit osloveni i jejich účastníci, v té míře, v jaké se cítí být influencery. I oni chtějí přispět svou troškou k vytváření správné mediální reakce.

Příběhy nazývané morytáty jsou známé, co paměť sahá. Lidé jsou přitahováni morbiditou. I na popravy se chodili dívat, když byly veřejné. Obvykle ty příběhy stvrzují řád, za provinění přijde odplata. Ale ne nutně, o čemž bychom v zemi, kde panuje cosi jako kult Jiřího Kajínka, měli vědět svoje. A o kom byl nakonec natočen film – o Olze Hepnarové, anebo o někom z osmi lidí, které usmrtila? Příběhy různých „zrůd“, krimi podcasty a podobné žánry jsou osvědčeným obsahem většiny médií, včetně těch, která se deklaratorně zřikají publicity pro útočníka.

První informace o pachateli vyzněly velmi nijace. Jedna z mála reportáží z místa bydlíště se ovšem opírala o to, co si o něm vybavoval starosta obce, ředitelka školy a paní na poště. Jak by na základě takových zdrojů asi vypadal váš profil? Samozřejmě to byl začátek, jenže po něm nic nenásledovalo. Známe útočnickovu diplomovou práci (a to ne z největších médií), podle znalců ničím pozoruhodnou. A pak už nic.

To přece tak dlouhodobě nemůže zůstat. Ač si to novináři ne vždy připouštějí, média jsou komerční produkt a musí čtenářům dodávat to, co chtějí. Ale hlavně nelze oddělit poznání osobnosti vraha od toho, co o něm věděla či mohla vědět policie. A tedy jestli policejní zásah musel proběhnout tak, jak proběhl, anebo jestli obětí mohlo být méně. A to už je přece ve veřejném zájmu, jakkoli definovaném.

Dnešní masoví vrazi po sobě často zanechávají manifesty. Impulz nedopřát jim tu pozornost, po níž toužili, a šíření manifestu zabránit, je srozumitelný. Ale jednak je zpravidla marný, zájemci si ty texty najdou, teď ovšem s příchutí zakázaného ovoce. A jednak otevírá prostor pro politickou manipulaci. Některé manifesty mohou být tajeny náruživěji než jiné, podle politické orientace vraha. V USA například v poslední době střelci hlásící se k transgender identitě.

Někdy ta manipulace zachází hodně daleko. Z útočníka, který [před rokem zavraždil dva lidi před bratislavským gay klubem](#), se stal symbol nenávisti, již dnes čelí lidé s menšinovou sexuální orientací. Jenže, jak se v jeho manifestu – nikoli však v médiích, prohlášeních politiků a parlamentů

atd. – dočtete, jeho hlavním motivem byla nenávist k Židům. LGBT a další skupiny pro něj byly podružné, zajímaly ho jen potud, že jejich existenci přičítal působení Židů.

Tahle volba preferovaných obětí byla docela zlověstná manipulace a působí ještě zlověstněji dnes, když můžeme dva měsíce sledovat, jak se rozmohl na Západě antisemitismus.

Pražský útočník se nezdál být ideologicky motivovaný, zprvu se zdálo, že žádný písemný elaborát nezanechal. Jediná možná vyjádření, která by mohla být jeho, pocházela z ruský psaného účtu na Telegramu. Účtu, o němž ovšem nevíme, zda byl opravdu jeho, zda to byl čirý fake, anebo něco jiného – třeba účet, který si psal někdo v depresi a pak ho v záchvatu senzacechtivosti přejmenoval. Dozvíme se to? Vždyť nevíme ani, jestli útočník uměl rusky. Přitom paradoxně na tento účet upozornil ministr Rakušan ve vystoupení, v němž zároveň vyzýval veřejnost, aby nešířila neproověřené informace. Natolik ho zřejmě přitahovala možnost, že by se to celé dalo vysvětlit ruskou informační válkou.

A teď se dovídáme, že policie našla u útočníka dopis, v němž se přiznává k vraždám v Klánovicích. Nechce ho zveřejňovat, dokud nevyslechne určité lidi. Ale to jistě nemůže trvat věčně. Co v tom dopise bylo, to je důležité jak pro vyhodnocení policejního zásahu, tak pro pochopení útoku. Ty dvě věci nelze oddělit.

Pak je tu taky možnost, že o útočníkovi není mnoho co se dovědět. I to je určitý typ hromadného vraha dnešní doby. Zvnějšku uspokojivě fungující osoba, jejíž vnitřek se rozpadl a nezůstala jí žádná schopnost cokoli vyjádřit, čímkoli se zaujmout. Jen surová, neartikulovaná nenávist. Dylann Roof, který v roce 2015 v Charlestonu v Jižní Karolině zabil devět černochů, byl ten typ. Jeho rasismus byl jen polotovar, který zaplnil prázdnotu. Novináři tehdy našli všeho všudy asi tři lidi, se kterými v životě vedl něco, co by se dalo označit za důvěrný hovor. A u Stephena Paddocka, který v roce 2017 zabil 60 účastníků hudebního festivalu v Las Vegas, policie ani FBI nikdy nezjistily motiv. Nepodařilo se jim zjistit v podstatě žádné jeho zájmy ani lidské vztahy.

Žádné barvité projevy šílenství, žádná indoktrinace, žádné toxické osobní vztahy. Nic. To je svým způsobem perspektiva stejně hrozná jako scénáře radikalizace prostřednictvím nějaké virulentní ideologie typu islamismu. To je aspoň hmatatelný, byť obtížně pochopitelný nepřítel.

Japonsko už je dlouho předvojem Západu v tom, co dělá technologicky vyspělá liberální kapitalistická společnost s lidským já. Rjú Murakami už v roce 1998 v próze Čáry (česky vyšla v roce 2009) popsal poznatek taxikáře: **„Teď panuje nepochybně hospodářská stagnace, ale počet loupeží ani moc neroste. Co však roste, je výskyt podivných lidí.“** I to je možnost, na niž musíme být připraveni.

Vyšetřovací komise k tragédii na fakultě. Počkejme, možná v lednu, říkají poslanci

Čtvrteční tragická střelba v budově Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a především zásah policie nepřestávají vyvolávat otázky. Střelbou se mimo jiné zabývá Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS), angažovat se pak mohou i politici, v jejichž moci je například svolat jako v minulosti speciální sněmovní vyšetřovací komisi. Po té volá například bývalý ministr zahraničí Lubomír Zaorálek, který se v době útoku nacházel v budově.

„Nedívím se studentům, pokud ztrácí důvěru v představitele moci, kterou, zdá se, příliš nezajímá, jestli šlo masakru zabránit, vyzývají ke zdrženlivosti tam, kde oni mají před očima mrtvé a cítí, že se musí ptát kvůli nim a kvůli tomu, že se to může stát znovu. Tady se nic nesmí zamést pod koberec, a proto bych hlasoval pro zřízení vyšetřovací komise

jako místa, kde bude možné se ptát,” sdělil redakci deníku Echo24.cz Zaorálek (SOCDEM).

„Zaplatbůh máme demokracii a můžeme a musíme zkoumat, co se přesně stalo. Veřejnost má právo na informace a my se z nich musíme poučit,” dodal.

GIBS ve středu uvedla, že analyzuje informace a vyhodnocuje i podněty od veřejnosti. Kvůli zásahu na univerzitě se zejména na sociálních sítích objevily kritické hlasy. Lidé upozorňovali například na možné podcenění situace ze strany policie, která měla informace o tom, že mladý muž z obce Hostouň odjel do Prahy s tím, že si chce vzít život a současně že je podezřelý z vraždy svého otce. Vyklidila sice objekt univerzity v Celetné ulici, student ale střílel o několik stovek metrů dál, v hlavní budově fakulty na náměstí Jana Palacha.

Kromě šetření GIBS je další možností svolání sněmovní komise. Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky je dočasná sněmovní komise, která je zřízena za účelem vyšetření věci veřejného zájmu. Chtít by ji podle jednacího řádu sněmovny musela alespoň pětina poslanců, tedy 40 z nich. Jejimi členy mohou být jen zákonodárci.

Politici jsou ale zatím se svoláním spíše zdrženliví. „Vše budeme komentovat až v lednu, poté co vyhodnotíme všechny informace,” sdělil za hnutí ANO jeho první místopředseda Karel Havlíček.

„Nikdy jsem nebyl zvláštním příznivcem sněmovních vyšetřovacích komisí a pokládám je za prostředek ultima ratio, když ostatní orgány nefungují. Je třeba vyhodnotit dění před tragédií na FF UK, ale jsem přesvědčen, že k tomu stačí orgány výkonné moci,” myslí si předseda poslanců ODS Marek Benda.

Šéf pirátských poslanců Jakub Michálek soudí, že pokud nejsou žádné indicie o tom, že by bylo potřeba něco prošetřovat, není účelné zřizovat komisi. **„Počkejme si na fakta k případu od policie a od vlády,”** míní. **„V této chvíli bych to asi nechal na Generální inspekci bezpečnostních sborů. Nejsem zrovna příznivcem těchto zvláštních vyšetřovacích komisí,”** doplňuje předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Aleš Dufek.

Vyšetřovací komise musí mít jasně vymezeno, čemu se může věnovat a jak dlouho může fungovat. K objasnění důležitých skutečností může vyšetřovací komise opatřovat potřebné podklady, vyžadovat nezbytná vysvětlení a vyslýchat svědky a podle povahy věci přibrat znalce a tlumočníka. Podrobnosti o povinnosti svědčit, vydat věc, o předvolání a předvedení, zákazu výslechu, práva odepřít výpověď, o nároku na svědečné, jakož i o přibrání znalce nebo tlumočníka a o jejich právech a povinnostech stanoví jednací řád vyšetřovací komise, stanovuje jednací řád.

V minulosti se podobná komise v každém volebním období svolala většinou hned několikrát. Bylo to kupříkladu v případech privatizací různých firem, kauzy rychlostudia na plzeňských právech, kauzy Opencard nebo případu otravy řeky Bečva.

Spory o policejní evakuaci

Mluvčí pražské policie Jan Daněk řekl, že budova v Celetné ulici byla evakuována na základě informací fakulty, podle kterých útočník do budovy na náměstí Jana Palacha vůbec nechodil. Veškeré studijní aktivity měl v Celetné. **„Žádné informace, které jsme měli v té době k dispozici, tedy nehovořily o jakémkoliv jeho vztahu k budově FF UK na náměstí Jana Palacha,”** uvedl Daněk.

Policie už dříve uvedla, že mladý muž, který má na svědomí zřejmě 17 životů, měl povolení na osm zbraní. Dvě z nich byly dlouhé zbraně. Podle médií získal zbrojní průkaz teprve letos a zbraně si poté registroval v krátkém časovém úseku.

V Centrálním registru zbraní (CRZ) nelze podle policie na první pohled vidět, zda člověk vlastní více zbraní najednou, až při zadání konkrétního dotazu lze zjistit konkrétní údaje. Policie může rozhodnout o zajištění zbraně, zbrojního průkazu nebo střeliva, pokud je proti držiteli zahájeno trestní stíhání pro trestné činy vyjmenované v zákoně. Jde například o trestné činy proti životu či zdraví lidí.

ZDROJ: ECHO24 / YouTube